

Aand vil selvfølgelig være den, at Kommunen og Staten hjælpes ad med at afhjælpe den Bolignød, der er, og at begge yder økonomiske Ofre, Staten yder sit; men det maa naturligvis forudsættes som en Selvfølge, at Kommunen ogsaa yder økonomisk Støtte. Der er for mig i hvert Fald forebragt Udtalelser fra Bykommuner i Landet om, at disse Kommuner havde en vis Tilbøjelighed til gerne at ville indkassere Statens Tilskud, men vilde ikke bringe noget Offer selv, naar de skulde fastsætte Lejen. Det er paa saadanne Omraader, mener jeg, at der fra Ministeriets Side maa være Anledning til at skride ind og sige: Naar Staten yder Tilskud, er det ogsaa Mening, at I selv skal yde økonomiske Ofre. Og disse skal efter min Mening, og efter hele Lovens Aand i hvert Fald ikke være ringere end Statens Tilskud. Men naar en Kommune føler sig foranlediget til at yde noget større Tilskud til Omkostningerne ved en Bygnings Opførelse, end Staten har ydet, vilde jeg anse det for i høj Grad forfejlet, om Lovgivningsmagten fandt sig foranlediget til at nedlægge Forbud derimod.

Jørgen Berthelsen: Ja, det er maaske nok, som den højtærede Minister siger, at den højtærede Minister og jeg ser lidt forskelligt paa de Forhold, vi taler om her. Jeg har den Optaftelse, at man maa ikke have Lov til helt at kvæle, om jeg maa bruge det Udtryk, det private Initiativ. Og det er min bestemte Opfattelse efter praktisk Erfaring, at hvis en Bestemmelse som den nævnte bliver praktiseret saaledes, som jeg omtalte det her: at man sætter en Leje i disse Boliger, som passer til, hvad det før Krigen kostede at opføre Bygningen, er det ganske udelukket for nogen som helst Privatmand at bygge.

Jeg vil ogsaa gerne have Lov til at sige til det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Bramsnæs), at vort Syn paa den Sag vistnok ogsaa er i høj Grad forskelligt, idet det ærede Medlem jo foretrækker, at det skal være Staten, der opfører Bygninger, og at det skal være Staten, der bliver ved at eje og administrere dem. Jeg har en anden Opfattelse. Jeg mener, at dette kun skal være Tilfældet under Forhold som de nuværende, hvor der er saa overordentlig stor Trang til Fremskaffelse af Boliger, men Forholdet maa ikke være det, at det, navnlig ved Statens Støtte, gøres umuligt for private Folk at bygge. Og det kan ikke nytte at skjule, at enten det nu er Staten eller Kommunen, der bygger eller administrerer, saa er det meget dyrere, end naar den enkelte bygger

og administrerer en saadan Ejendom. Han kan gøre det ganske anderledes tilfredsstillende baade for ham selv og for de Folk, der bor hos ham. Det er dette, jeg gerne vilde have ikke fuldstændig skulde odelægges, og det er jeg bange for skal ske.

For øvrigt er baade jeg og mit Parti enige i at tiltræde Lovforslaget, som det foreligger. Men vi ønsker at faa de af mig omtalte Oplysninger, hvis de i det hele taget kan skaffes. Og jeg mener ikke, at navnlig det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds har Ret i, at det skulde være udelukket efter § 4, hvori der tales om at fastsætte Regler, at tage de af mig fremhævede Hensyn. Det er ikke Lovgivningsmagten, som fastsætter de Regler, men det er betroet den højtærede Indenrigsminister at fastsætte dem; og det er de Regler, jeg i alt Fald gerne vil have at se, og de Oplysninger — hvis de i det hele taget indenfor en rimelig Tid kan skaffes —, jeg gerne vil se, om hvordan Forholdene har været i de enkelte Byer, som har modtaget denne Statsstøtte. Det er efter den højtærede Ministers Udtalelser muligt, at disse Oplysninger ikke kan skaffes, uden at det vil tage altfor lang Tid, og saa maa vi naturligvis undvære dem; men Reglerne maa vi da i alt Fald kunne faa at se.

Indenrigsministeren (Rode): Det er ganske klart, at Udvalget skal faa alle de Oplysninger, som det ønsker; men jeg har kun fundet det nødvendigt overfor det ærede Medlems nu atter gentagne Udtalelse om Hensigten med denne Kontrol at gøre opmærksom paa, hvad der er Begyndelseshensigten dermed. Den oprindelige Hensigt var den, jeg har skildret, og som ogsaa det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Bramsnæs) har fremstillet. Man maa erindre, at paa det Tidspunkt, da disse Bestemmelser blev givet, var Nybygninger udenfor Huslejelovens og Huslejenævnets Kontrol, og man ønskede da ikke, at der med offentligt Tilskud skulde opføres Bygninger, hverken af Kommuner eller af Byggeforeninger, som var unddragne det offentlige Kontrol, og som derved vilde være i Stand til eventuelt at sætte Lejerne op og saaledes indkassere for sine Medlemmer til Formaal, der læg udenfor Loven, hvad Staten og det offentlige ydede. Dette var Hensigten med Bestemmelsen, og det har jeg ment at burde fastslaa.

Det ærede Medlems hele Udvikling om, at en Nedsættelse af Prisen paa visse Lejligheder med offentlig Støtte vil kvæle det private Initiativ, og at han derfor bekæmper det, medens jeg maaske har Sym-